

Elm və təhsil

“Azərbaycanda Rusiyaya, ruslara, rus dilinə olan münasibəti, yəqin ki, bilirsiniz. Azərbaycanda təhsilin rus dilində aparıldığı bir dənə də olsun məktəbin bağlanmadığını deməyə, yəqin ki, ehtiyac yoxdur. Bu gün təhsilin rus dilində aparıldığı 400-dən çox məktəb var. Azərbaycanın, demək olar ki, bütün ali məktəblərində dərslər rus dilində də keçilir. Qəzetlər nəşr olunur, indi onların sayı Sovet İttifaqı dövründəkindən daha çoxdur. Bütün bunlar ikitərəfli münasibətlərimizin çox yaxşı amilidir və daha sıx əməkdaşlıq etmək və əlaqələr yaratmaq baxımından biznes birliklərinə köməkdir.”

*Birinci Azərbaycan-Rusiya iqtisadi forumunda nitqindən
(6 aprel 2004-cü il)*

***

".. ensiklopediya Azərbaycan tarixini, Azərbaycanın bu gününü və ümumiyyətlə, Azərbaycanda bütün əsrlər boyu baş vermiş hadisələri oxuculara açıq-aydın, qərəzsiz, təhrifsiz çatdırmalıdır. Bu, özümüz üçün də, Azərbaycan xalqı üçün də lazımdır, eyni zamanda dünya üçün də lazımdır".

*Azərbaycan Milli Ensiklopediyası redaksiya heyətinin ilk iclasında yekun nitqindən
(8 aprel 2004-cü il)*

***

“Bakıda Atatürk Mərkəzi öz qapılarını açmışdır, çox möhtəşəm mərasim keçirilmişdir. Deməyə tam əsas var ki, Azərbaycanda ulu öndərimiz Atatürkün tarixi irsi öyrəniləcək və təbliğ ediləcəkdir. Bu, bir daha onu göstərir ki, bizim xalqlarımız bir-birinə nə qədər bağlıdır, yaxındır. Bu dostluq, qardaşlıq hər şeydən üstündür.”

*Türkiyəyə rəsmi səfəri çərçivəsində Azərbaycan Prezidentinin şərəfinə rəsmi qəbulda nitqindən
(13 aprel 2004-cü il)*

***

““Kitabi-Dədə Qorqud” Azərbaycan xalqının yaratdığı incilərdən biridir. Onun Azərbaycan xalqı və bütün Türk dünyası üçün qədim tarixi və böyük mənası var.”

*Brüsseldə “Dədə Qorqud” abidəsinin açılış mərasimində çıxışından
(18 may 2004-cü il)*

***

“Humanitar sahədə böyük nailiyyətlərimiz vardır. Mən qeyd etdim ki, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən Slavyan Universitetində Ukrayna dili fakültəsi vardır, burada ukraynaşünaslıq öyrənilir və Ukrayna dili tədris olunur. Ölkəmizdə ukraynalılara münasibət çox müsbətdir. Çox şadam ki, ölkəmiz müstəqilliyə qovuşduqdan sonra bu münasibətlər daha da güclənmişdir.”

*Ukraynaya dövlət səfəri çərçivəsində Azərbaycan diasporunun nümayəndələri ilə görüşdə nitqindən
(4 iyun 2004-cü il)*

***

“Heydər Əliyev, bütün başqa sahələrə olduğu kimi, təhsil sahəsinə də çox böyük diqqət göstərmişdir və təsadüfi deyildir ki, indi də bizim büdcəmizin 20 faizi, yəni ən böyük hissəsi təhsil sahəsinə sərf olunur. Azərbaycanda Heydər Əliyev tərəfindən, onun təşəbbüsü ilə həyata keçirilən proqram bu gün də davam etdirilir. Kütləvi surətdə yeni məktəblərin tikilməsi, köhnə məktəblərin təmiri nəzərdə tutulur. Bu, çox önəmli proqramdır və həyata keçirilir.”

*Naxçıvan şəhərindəki Heydər Əliyev adına orta məktəbin açılış mərasimində nitqindən
(2 sentyabr 2004-cü il)*

***

“...təhsil bizim gələcəyimizdir. Uşaqlarımızın tərbiyə olunması, vətənpərvərlik ruhunda böyüməsi çox mühüm amildir. Eyni zamanda, bizim gənc nəslimiz bilikli, savadlı olmalı, dünyada baş verən bütün yeniliklərə bələd olmalıdırlar. Təsadüfi deyil ki, bu yaxınlarda təhsilimizin daha sürətlə inkişafı istiqamətində atılan növbəti addım Azərbaycan məktəblərinin informasiya və kommunikasiya texnologiyaları ilə təminatı proqramının təsdiq edilməsi olmuşdur.”

***Bərdə şəhərində akademik Zərifə Əliyeva adına orta məktəbin açılış mərasimində nitqindən
(11 sentyabr 2004-cü il)***

***

“İndiki zamanda yaxşı təhsil almaq çox önəmlidir. Bu o deməkdir ki, gələcəkdə uşaqlar, gənclər həyatda özlərinə layiq yer tutacaqlar. İnkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsinə nəzər salsaq görərik ki, o ölkələr inkişaf edir ki, orada təhsil yüksək səviyyədədir, yeni texnologiyalar tətbiq olunur. Ümumiyyətlə, dünyada gedən tərəqqinin əsas əlaməti və səbəbi bilikdir, savaddır. Ona görə Azərbaycanda yeni gənc nəslin yetişdirilməsi və tərbiyə olunmasında təhsilin, məktəbin çox böyük əhəmiyyəti var. Uşaq demək olar ki, günün yarısını məktəbdə keçirir və burada olan şəraitdən, hökm sürən ab-havadan, təhsilin keyfiyyətindən çox şey asılıdır.”

***Bakının Xətai rayonundakı Heydər Əliyev adına liseydə
"Bilik günü"nə həsr olunmuş mərasimə nitqindən
(15 sentyabr 2005-ci il)***

***

“Xaricdə yaxşı təhsil almaq, işləmək, böyük təcrübə toplamaq bizim ölkəmiz üçün lazımdır. Ancaq ölkə daxilində təhsil problemlərini daha sürətlə həll etmək üçün mütləq ciddi addımlar atılmalıdır. Bilirsiniz ki, bu yaxınlarda yeni məktəblərin tikintisi prosesi başlanmışdır. Qısa müddət ərzində 150-dən çox məktəb tikilibdir. Hər bir məktəbdə kompüter sinfi yaradılır. Azərbaycanda 4500-ə qədər məktəb var. Onun hər birində kompüter sinfi yaradılmalı və internetə qoşulmalıdır. Hər bir şagird dünyada gedən bütün proseslərdən xəbərdar olmalıdır. Onun yeni texnologiyalara çıxışı olmalıdır. Əlbəttə, ümidvaram ki, bir neçə ildən sonra Azərbaycanda bu baxımdan çox böyük irəliləyiş əldə ediləcəkdir.”

***Azərbaycan Gənclərinin IV forumunun yekun toplantısında nitqindən
(14 oktyabr 2005-ci il)***

***

“Elmlər Akademiyasının maddi-texniki bazasının möhkəmlənməsi işində əlavə addımlar atılacaqdır. İndiyədək olanlar ilk addımlardır. Biz gərək bu maddi-texniki bazanı daha da möhkəmləndirək. Akademiyanın nəzdində fəaliyyət göstərən institutlara daha böyük həcmdə kömək göstərək. Əlbəttə, akademiya sistemində çalışan insanların maaşları, əmək haqları qaldırılmalıdır və biz bunu edəcəyik.”

***Milli Elmlər Akademiyasının 60 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yığıncaqda nitqindən
(14 dekabr 2005-ci il)***

***

“Qısa müddət ərzində təhsil sahəsinin maddi-texniki bazasının möhkəmlənməsi proqramı öz həllini tapacaqdır. Amma əlbəttə, bu o demək deyil ki, təhsil sahəsində bütün problemlər həll ediləcəkdir. Çünki bu sahədə ən önəmli, maddi-texniki bazanın yaranması ilə bərabər, təhsilin keyfiyyətidir. Bu sahədə də böyük işlər görülür. Təhsil Nazirliyində düşünülmüş proqram, konsepsiya var, yeni fikirlər var, yeni dərslilər nəşr olunur. Əminəm ki, həm maddi-texniki baza möhkəmlənəcək, həm də təhsilin keyfiyyəti yaxşılaşacaqdır. Beləliklə, Azərbaycanın uzunmüddətli, davamlı inkişaf strategiyası daha da güclənəcəkdir.”

***Zabrat qəsəbəsindəki 307 nömrəli orta məktəbin təntənəli açılış mərasimində nitqindən
(15 sentyabr 2006-cı il)***

***

"...qarşıdan gələn 20 il ərzində, neft qiymətləri normal götürüldükdə belə, Azərbaycan 140 milyard dollar vəsait qazanacaqdır. Bu vəsait bizə çox işləri görməyə kömək edəcəkdir. Lakin eyni zamanda, biz bu kapitalı insan kapitalına çevirməyi bacarmalıyıq. Biz təhsil sahəsinə sərmayələri artırmaq, yaxşı səhiyyə xidmətinə malik olmaq, başqa sözlə, Avropa ölkələrinin əldə etdikləri nailiyyətlərə çatmaq istəyirik".

***Berlində Beynəlxalq Bertelsmann-2006 Forumunda çıxışından
(22 sentyabr 2006-cı il)***

***

"Azərbaycanda təhsilin səviyyəsi artır və biz buna çox seviniirik. Biz istəyirik ki, gənc nəsil bilikli, savadlı olsun, eyni zamanda, vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə alsın. Gələcəkdə həm özlərini təmin etsinlər, cəmiyyətdə özlərinin yerini tutsunlar, eyni zamanda, ölkəmizin ümumi inkişafına öz töhfələrini versinlər. Çünki ölkənin inkişafı təkcə iqtisadi amillərlə ölçülmür, iqtisadi amillər də öz növbəsində insanların cəmiyyətə verdiyi töhfədən asılıdır. Bizim çox gözəl imkanlarımız var, iqtisadi potensialımız ildən-ilə artır. Dünyada elə bir ikinci ölkə yoxdur ki, üç il ardıcılıqla iqtisadi artımın belə yüksək sürəti müşahidə olunsun. Bu, əlbəttə, bizə yeni imkanlar yaradır, büdcəmiz artır. Bu məktəblərin böyük əksəriyyəti dövlət xətti ilə tikilibdir.

Ancaq onu da qeyd etmək istəyirəm ki, Azərbaycanda bu təşəbbüsü ilk olaraq Heydər Əliyev Fondu irəli sürmüşdür və Fondun təşəbbüsü ilə "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" layihəsi uğurla icra olunur. Fondun xətti ilə 200-ə qədər yeni məktəb tikilibdir. Yəni, bu, ümumi işimizdir, deyə bilərəm ki, ümumxalq işidir. Çünki hər bir ölkənin iqtisadi-siyasi potensialının möhkəmlənməsində təhsil birinci rol oynayır.

...Müəllimlərin üzərinə çox böyük vəzifə düşür. Gələcək nəslin yetişdirilməsi, onların tərbiyə olunması, Azərbaycana bacarıqlı kadrların hazırlanması çox böyük vəzifədir və ölkəmizin inkişafı məhz bilik səviyyəsindən asılı olacaqdır. İnkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsinə nəzər salsaq görürük ki, onların inkişafını təmin edən amillərdən, bəlkə də, birincisi bilik, intellektual potensial olubdur, savad olubdur.

...Ölkəni irəliyə aparən, inkişaf etdirən birinci növbədə, insanların intellektual potensialıdır. Bu da ki, Azərbaycanda var. Azərbaycan xalqı çox istedadlı xalqdır. Bizim xalqımızın nümayəndələri bütün sahələrdə çox böyük uğurlar əldə etmişlər. Mən çox istəyirəm ki, indiki səviyyədə, indiki şəraitdə, Azərbaycanın müstəqillik dövründə ölkəmiz daha da güclənsin, qüdrətlənsin, bölgədə və dünyada öz yerini möhkəmləndirsin. İndi bu proses gedir və sürətlə gedir. Həm iqtisadi artım, həm siyasi proseslərin müsbət məcrada inkişaf etməsi və həm də ilk növbədə, peşəkar kadrların hazırlanması. Bu proses orta məktəbdən başlayır, ondan sonra ali məktəblərdə davam etdirilir."

***Buzovna qəsəbəsinin Albalıq yaşayış sahəsində tikilmiş
322 nömrəli orta məktəbin təntənəli açılışında nitqindən
(15 sentyabr 2007-ci il)***

***

"Bizim gələcəyimiz təhsillə bağlıdır. Neft, qaz Tanrıdan verilən böyük nemətdir, biz bundan uğurla və məharətlə istifadə edirik. Amma gec-tez, bu təbii sərvətlər tükənəcək və bilik, zəka, səviyyə isə ölkəmizin dayanıqlı inkişafını uzun illər bundan sonra təmin edəcəkdir. Ən inkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsinə baxsaq görürük ki, o ölkənin inkişafında ən aparıcı rol oynayan neft-qaz deyil, bilikdir, elmi-texniki tərəqqidir, yeni texnologiyalardır. Bizdə də belə olmalıdır. Biz də buna hazırıq. Belə gözəl təhsil ocaqları var.

***Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin yeni korpusunun açılış mərasimində nitqindən
(8 oktyabr 2007-ci il)***

***

“Bizim büdcədə təhsil xərcləri ikinci yeri tutur. Ona görə ikinci yeri tutur ki, təəssüflər olsun, biz hələ də müharibə vəziyyətindəyik və müdafiə xərcləri üstünlük təşkil edir. Lakin dövlət büdcəsinin 12 milyard dollara bərabər olan xərclərinin 1 milyard dolları təhsilə sərf edilir. Biz gələcəkdə də bu həcmi artıracığıq, çünki bu, gələcəyə qoyulan sərmayədir, xalqımızın uzunmüddətli gələcəyinə sərmayədir.”

*M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin
fəxri professoru adı verilməsi mərasimində nitqindən
(21 fevral 2008-ci il)*

***

“Dövlət siyasətində təhsil məsələləri, demək olar ki, prioritet məsələlərdir. Təhsil məsələlərinə ayrılan büdcə xərcləri ildən-ilə artmaqdadır. Həm orta məktəblər üçün binalar tikilir, həm ali məktəblərdə yeni korpuslar tikilir, avadanlıq alınır, o cümlədən Bakı Dövlət Universitetinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi üçün avadanlıq, laboratoriyalar alınmışdır. Yəni dövlət öz tərəfindən əlindən gələni etməyə çalışır ki, Azərbaycanda təhsil sistemi daha da inkişaf etsin və təhsilin keyfiyyəti artsın. Əlbəttə ki, gənclər, tələbələr, yaxud da məktəblərdə oxuyan uşaqlar, çalışan müəllimlər yaxşı şəraitdə yaşamaladırlar, oxumalıdırlar, işləməlidirlər.

Təhsil işçilərinin sosial müdafiəsi məsələləri də öz həllini tapır. İldən-ilə artan maaşlar, əmək haqları bunun əyani sübutudur. Biz gələcəkdə də bu siyasətə sadıq olacağıq. Çünki təhsil hər bir ölkənin gələcəyini müəyyən edir. Biz bu məsələyə məhz ona görə diqqət göstəririk ki, istəyirik gənc nəsil bilikli olsun, savadlı olsun və Azərbaycanın uzunmüddətli inkişafını təmin etsin.”

*Bakı Dövlət Universitetinin yeni tədris korpusunun açılış mərasimində nitqindən
(15 sentyabr 2008-ci il)*

***

“1600 yeni məktəb tikilibdir. Bu, Azərbaycanda olan məktəblərin, demək olar ki, üçdə bir hissəsidir, beş il ərzində yeniləşib, yenidən tikilibdir. Növbəti illərdə bu, davam edəcəkdir. Eyni zamanda, təhsilin keyfiyyəti yüksəlir. Bütövlükdə, 2003-2008-ci illərdə təhsil məsələlərinin həlli üçün, - yəni burada bütün xərclər nəzərdə tutulur: həm əmək haqqı, həm investisiyalar, - 5 milyard dollar vəsait xərclənibdir.”

*Nazirlər Kabinetinin 2008-ci ilin doqquz ayında sosial-iqtisadi inkişafın
yekunlarına həsr olunmuş geniş iclasında yekun nitqindən
(13 oktyabr 2008-ci il)*

***

“Bakı Dövlət Universitetinin çox gözəl və böyük tarixi vardır. 1919-cu ildə təsis edilmiş universitet 90 il ərzində Azərbaycanın hərtərəfli inkişafında çox mühüm rol oynamışdır. Bakı Dövlət Universiteti Azərbaycan müstəqilliyini əldə edəndən bir il sonra Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin parlamenti tərəfindən təsis edilmişdir. Bu çox düşünülmüş və uzaqgörən bir addım idi. O vaxt ölkəmiz çox gənc idi. Buna baxmayaraq, əhəlinin maarifləndirilməsi, Azərbaycanda savadsızlığın aradan qaldırılması və intellektual potensialın gücləndirilməsi üçün universitetin yaradılması çox mühüm hadisə olmuşdur.

...Son illər ərzində təhsilin səviyyəsinin qaldırılması işində vacib addımlar atılır, “Təhsil haqqında” qanun uzun müzakirələrdən sonra qəbul edilibdir. Ancaq bu sahədə inkişaf üçün hələ çox iş görülməlidir. Bir daha demək istəyirəm ki, dünyanın ən mütərəqqi təcrübəsi öyrənilməlidir, eyni zamanda, Azərbaycan gəncləri milli ruhda tərbiyə olunmalıdır.”

*Bakı Dövlət Universitetinin 90 illik yubileyinə
həsr olunmuş təntənəli mərasimdə çıxışından
(2 noyabr 2009-cu il).*

***

“Azərbaycanda tələbələrimizin dünyanın aparıcı ali məktəblərində təhsil almasına dair Dövlət Proqramı həyata keçirilir. Bu məqsədlər üçün Dövlət Fondundan vəsait ayrılır və beləliklə, ölkəmizin bir neçə min gənc vətəndaşı keyfiyyətli təhsil almaq imkanı qazanır. Bu, peşəkar kadrlar hazırlığı istiqamətində mühüm addımlardan biridir, lakin təbii ki, biz ölkəmizdə təhsilin səviyyəsinin ehtiyaclarımıza, Azərbaycanın inkişaf edən iqtisadiyyatının ehtiyaclarına, həmçinin dünya standartlarına uyğun olmasına çalışmalıyıq.”

Belarusla rəsmi səfəri çərçivəsində Belarus Dövlət Universitetinin fəxri professoru adi verilməsi münasibətilə mərasimdə çıxışından (12 noyabr 2009-cu il).

***

“Jurnalist kadrların hazırlanması ilə bağlı qaldırdığımız məsələ çox vacibdir. Mən bunu xüsusilə vurğulamaq istəyirəm və hesab edirəm ki, müxtəlif proqramlar əsasında biz bu məsələ ilə daha da ciddi məşğul olmalıyıq. Bu gün bilirsiniz ki, Azərbaycan gənclərinin xaricdə oxuması ilə bağlı dövlət proqramı icra olunur. Bu proqram çərçivəsində hər il, haradasa 10 milyon manata qədər vəsait ayrılır. Bu vəsait hesabına biz gənclərimizi xaricdə aparıcı ali məktəblərdə oxuduruq. Yəqin ki, o ixtisaslar siyahısına jurnalistika peşəsini də əlavə etməliyik. Çünki doğrudan da, buna böyük ehtiyac vardır.”

Mətbuat Şurasının yeni binasının açılış mərasimində çıxışından (22 iyul 2010-cu il)

***

“Bu il Azərbaycanda 48 məktəb tikilib istifadəyə verilib. Əlavə korpuslar, uşaq bağçaları tikilib və bu işlər davam etdiriləcəkdir. Ümid edirəm ki, iki-üç il ərzində Azərbaycanda qəza vəziyyətində olan məktəblərin hamısının yerində yeni məktəblər tikiləcəkdir. Təmirə ehtiyacı olan məktəblərdə təmir işləri aparılacaq və yeni məktəblər inşa ediləcəkdir. Beləliklə biz bu məsələni və məktəblərin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi işlərini tez bir zamanda yekunlaşdıracağıq. Biz bununla paralel olaraq təhsilin keyfiyyətinə də böyük fikir veririk və bu keyfiyyət artır. Mən çox şadam ki, Azərbaycan bu işlərdə dünyada gedən ən qabaqcıl və mütərəqqi proseslərə qoşulub. Təhsilin keyfiyyətinin artırılması çox vacib məsələdir. Uşaqlar bizim gələcəyimizdir. Onlar gərək bilikli, savadlı olsunlar, yaxşı oxusunlar ki, gələcəkdə həm özləri üçün həyatda layiqli yer tuta bilsinlər, eyni zamanda, ölkəmizin inkişafı üçün də fəal çalışsınlar. Çünki ölkəmiz çox sürətlə inkişaf edir və peşəkar kadrların hazırlanması bu gün bizim üçün ən başlıca məsələlərdən biridir.”

Bakıda 132-134 nömrəli təhsil kompleksinin yenidənqurmadan sonra istifadəyə verilməsi mərasimində çıxışından (14 sentyabr 2010-cu il)

***

“Ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycan Sənaye İnstitutunda oxumuşdur və o illər həmişə əziz illər kimi onun xatirəsində qalmışdı. Heydər Əliyev inşaat fakültəsinin memarlıq bölməsində oxumuşdur və mən yaxşı bilirəm ki, onun o illərlə bağlı çox əziz xatirələri var idi. Bəlkə də gənclik illərinin ən yaddaqalan xatirələri məhz bu ali məktəbdə keçirdiyi dövrlə bağlı olmuşdur.

Ulu öndər Azərbaycana rəhbərlik etdiyi bütün dövrlərdə Neft və Kimya İnstitutunun inkişafına böyük diqqət göstərmişdir. Həm Sovet İttifaqı zamanında, həm müstəqil Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrdə akademiya gedən proseslər daim onun diqqət mərkəzində olmuşdur. Akademiyanın əməkdaşları yaxşı xatırlayırlar ki, 10 il bundan əvvəl akademiyanın 80 illik yubileyində Heydər Əliyev iştirak etmişdir, ürək sözlərini bildirmişdir.”

Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasının 90 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə nitqindən (23 noyabr 2010-cu il).

***

“Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası ölkəmizin aparıcı ali məktəblərindən biridir. Akademiyanın çox böyük və şanlı tarixi vardır. 1920-ci ildə təsis edilmiş bu ali məktəb bütün dövrlərdə Azərbaycan elminə, Azərbaycan təhsilinə çox böyük töhfələr vermişdir. Siz yaxşı bilirsiniz ki, bu ali məktəbin müxtəlif dövrlərdə müxtəlif adları olmuşdur. Politeknik İnstitutu kimi təsis edilmiş, sonra Neft İnstitutu, Sənaye İnstitutu, Azərbaycan Neft və Kimya İnstitutu və nəhayət, Azərbaycan Neft Akademiyası adını qazanmışdır. Ancaq daşdığı addan asılı olmayaraq, bütün dövrlərdə akademiya təhsil alan tələbələr, onların böyük əksəriyyəti həm Azərbaycanın, həm Sovet İttifaqının, həm də başqa ölkələrin neft-qaz sənayesinə böyük töhfələr vermişdir.”

*Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasının 90 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə nitqindən
(23 noyabr 2010-cu il).*

***

“Akademiya Azərbaycanın intellektual elitası cəmlənib. Akademiyanın inkişafı Azərbaycanda elmin inkişafına birbaşa təsir göstərir. Əgər inkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsinə nəzər salsaq görərik ki, həmin ölkələrin uğurlarının təməlinə ideya, fikir, innovasiya, elmi-texniki tərəqqi dayanır. Biz də ölkəmizdə müxtəlif istiqamətlərdə islahatlar apararkən müasirləşməyə üstünlük veririk. Müasir dövlətin qurulması elmin inkişafı olmadan mümkün deyildir.

...2009-cu ildə Elmin İnkişafı üzrə Milli Strategiya və Dövlət Proqramı qəbul edilmişdir, ondan sonra Elmin İnkişafı Fondu yaradılmışdır. Bu fondun xətti ilə nəinki müasir avadanlığın alınması öz həllini tapır, eyni zamanda, müxtəlif qrantlar verilir ki, biz Azərbaycanda elmi araşdırmaları stimullaşdıraq.

...Azərbaycanda dünya səviyyəsində aparılan araşdırmalar da öz müsbət təsirini göstərmişdir. Geoloq alimlərimiz ölkəmizin təbii resurslarının kəşfi ilə bağlı əvəzolunmaz xidmətlər göstərmişlər. Bu gün bu təbii resurslar ölkəmizin müstəqilliyini gücləndirir, müstəqil siyasət aparmaq imkanlarımızı böyük dərəcədə şərtləndirir. XX əsrin ortalarında Xəzər dənizində dünyada ilk dəfə kəşf edilmiş neft bu gün müstəqil Azərbaycana xidmət göstərir.”

*Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının illik ümumi yığıncağında giriş nitqindən
(26 aprel 2011-ci il)*

***

“Mən tam əminəm və görürəm ki, bu gün Azərbaycan gəncləri biliklərə çox meyillidirlər. Gənclərimiz istəyirlər ki, yaxşı mütəxəssis, yaxşı peşəkar olsunlar. İstək ola bilər. Ancaq təhsilin keyfiyyəti də gərək bu istəklə uzlaşsın. Azərbaycanda təhsil sahəsində tətbiq edilən yeniliklər, müasir yanaşmalar, islahatlar ümid edirəm ki, yaxın gələcəkdə daha da yaxşı nəticələrə gətirib çıxaracaqdır. Çünki həm hər bir insan, həm də dövlət üçün təhsil ən vacib, ən həlledici amillərdən biridir. Bəlkə də uşaqlar bu sözləri tez-tez eşidir. Ancaq bu, həqiqətdir ki, insanın gələcəyi, həyatda öz yerini tapması üçün təhsil hər şeydən üstündür. Biz çalışmalıyıq ki, məktəblərin tikintisi, ali məktəblərdə gedən islahatlar və tədris prosesinin təkmilləşdirilməsi məsələləri uğurla həll edilsin və beləliklə gənclər, uşaqlar peşəkar olsunlar, gələcəkdə Azərbaycan dövlətinə həm sədaqətlə, həm peşəkarlıqla xidmət etsinlər.

...Hər bir ölkənin, dövlətin gələcəyi və bu günü onun intellektual potensialından asılıdır. İnkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsinə nəzər salaraq görərik ki, o ölkələr inkişaf edir ki, orada elmi-texniki tərəqqi sürətlə inkişaf edir, orada təhsilə, elmə, intellektual məhsulların yaradılmasına böyük investisiyalar qoyulur. Azərbaycan bu yolu seçibdir. Biz gələcəyə çox böyük ümidlərlə baxırıq. Çünki bilirik ki, Azərbaycanın gələcəyi bugünkündən də gözəl olacaqdır. Bu gün Azərbaycan özünü dünya miqyasında sürətlə və uğurla inkişaf edən ölkə kimi tanıdır bilmişdir. Ancaq gələcəkdə elmə, təhsilə yeni texnologiyaların tətbiqinə göstəriləcək diqqət və həyata keçiriləcək proqramlar Azərbaycanı inkişaf etmiş ölkələrin sırasına daxil edəcəkdir. Çünki inkişaf etmiş ölkə olmaq üçün təkə gözəl infrastruktura və binalara malik olmaq kifayət deyildir. İnkişaf etmiş ölkə olmaq üçün gərək cəmiyyətin intellektual potensialı yüksək səviyyədə olsun. Bu məsələlərlə bağlı konkret proqramlar hazırlanıb icra edilir. Əminəm ki, bu gün Azərbaycan gəncləri, uşaqlar, birinci sinfə gedən balalar gələcəkdə doğma Vətənimiz üçün dəyərli vətəndaşlar olacaqlar, peşəkarlığını göstərəcəklər və ölkəmizin inkişafında öz sözünü deyəcəklər.”

*Bakıdakı 6 nömrəli məktəbin yenidənqurmadan sonra istifadəyə verilməsi mərasimində çıxışından
(15 sentyabr 2011-ci il).*

***

“Sırr deyil və hamımız yaxşı bilir ki, ölkənin gələcəyini və uğurlu inkişafını təmin edən təbii resurslar deyil, humanitar amildir. Ona görə Azərbaycanda təhsilə, elmə qoyulan sərmayə öz nəticəsini verir və verəcəkdir. Bir neçə il bundan əvvəl irəli sürülən, “qara qızıl”ı insan kapitalına çevirək tezisi artıq bu gün reallıqdır. Minlərlə Azərbaycan gənci dünyanın aparıcı ali məktəblərində təhsil alır. Azərbaycanda təhsil sahəsində aparılan islahatlar əminəm ki, yaxın gələcəkdə daha da yaxşı nəticələrə gətirib çıxaracaqdır. Bununla bərabər, elmin inkişafı, gəncləri elmə cəlb etmək üçün konkret proqramlar icra edilir. Bu yaxınlarda qəbul edilmiş “Azərbaycan gəncliyi 2011-2015-ci illərdə” Dövlət Proqramının icrası da bu məqsədi güdür.”

***Bakıda “XXI əsr: ümidlər və çağırışlar” devizi ilə
Beynəlxalq Humanitar Forumun açılış mərasimində
və birinci plenar iclasında nitqindən
(10 oktyabr 2011-ci il)***

***

“...hazırda fəaliyyət göstərən Elmin İnkişaf Fondunun təcrübəsi də çox müsbətdir. Yəni, bu fondun xətti ilə müxtəlif proqramların icrasında, o cümlədən gənclər, gənc alimlər də çox fəal iştirak edirlər.”

***Nazirlər Kabinetinin 2011-ci ilin sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və
2012-ci ildə qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasında giriş nitqindən
(16 yanvar 2012-ci il).***

***

“Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin süqutundan sonra biz 70 il Sovet İttifaqının tərkibində yaşamışıq. Bu tarixin də həm müsbət, həm mənfi tərəfləri vardır. Əlbəttə, Azərbaycan müstəqilliyini itirmişdi. Biz azad deyildik, azadlıqdan məhrum edilmişdik. Biz məhdud ideoloji çərçivələr içində yaşamışdıq və Azərbaycan xalqı öz taleyinin sahibi deyildi. Ancaq bununla bərabər, müsbət məqamlar da kifayət qədər çox olmuşdur. İlk növbədə, Azərbaycanda savadsızlıqla mübarizə müsbət nəticə verdi. Savadsızlıq kimi böyük bəla aradan qaldırıldı. Elmin inkişafına təkan verildi. Azərbaycanda Milli Elmlər Akademiyası yaradılmışdır və bu gün bizim elmi elitamız sovet dövründə yetişmiş insanlardır.”

***28 May - Respublika Günü münasibətilə rəsmi qəbulda nitqindən
(25 may 2012-ci il).***

***

“Cəmiyyətin intellektual inkişafı həm də cəmiyyətin sabitliyidir. Əgər cəmiyyət yüksək intellektual səviyyədədirsə, savadlıdırsa kənardan gətirilən heç bir qüsurlu təzahürlər və meyillər heç vaxt onu sarsıda bilməz. Müasir dünyada, xüsusən də, kifayət qədər inkişaf etməmiş ölkələrdə, bir çox problemlər məhz təhsilin çatışmazlığı ilə əlaqəlidir. Bir çox müharibələr, bir çox münaqişələr, bir çox iğtişaşlar məhz təhsilin səviyyəsinin son dərəcə aşağı olması ilə bağlıdır. Bunu statistikada, hətta savadlılıq səviyyəsinə görə aydın görmək olar. Savadlılıq səviyyəsinin yüksək və aşağı olduğu ölkələrdə onların iqtisadi və intellektual potensialına baxsaq hər şey aydın olacaq: savadlılıq səviyyəsi ölkənin inkişaf səviyyəsinə və bu ölkələrdə baş verən proseslərə tam müvafiqdir. Odur ki, bizim üçün təhsilin yüksək səviyyəsi, Azərbaycan xalqının intellektual potensialının yüksək səviyyəsi ekstremizmə, populizmə, yalan vədlərə, kənardan təzyiqlərə qarşı peyvənddir. Cəmiyyət nə qədər çox savadlı və erudisiyalı olsa, o, bir o qədər də özünü təmin edən, daha ləyaqətli və hər cür gözlənilməz hallardan sığortalanmış olacaqdır. Ona görə də, bu məsələlərin hamısı bir-biri ilə sıx bağlıdır.”

***M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin
Bakı filialının yeni tədris kompleksinin açılış mərasimi çıxışından
(26 sentyabr 2012-ci il)***

***

“Terrorçuluğa qarşı təsirli mübarizənin aparılmasında əsas məsələlərdən biri təhsildir. Çünki əvvəldə qeyd etdiyim kimi, terror təşkilatları savadsız şəxslərdən istifadə edirlər. Onlar oxuya və yazı bilməyən gənclərdən istifadə edirlər və onların beyinlərini doldururlar, təbliğat aparırlar, gənc nəsli səhv yola çəkirlər. Təəssüf ki, dünyanın bəzi yerlərində biz təhsildə və sosial məsələlərin həllində inkişaf yox, geriləməni görürük. Bəzi hallarda, sosial ədalətsizlik də terrorçuluq və terror təşkilatları üçün təkandır. Beynəlxalq terror təşkilatları cəmiyyətdəki bütün çatışmazlıqlardan istifadə edirlər və öz cərgələrinə mümkün qədər çox insanı cəlb etməyə, onların beyinlərini doldurmağa çalışırlar. Buna görə, təhsil terrorçuluğa qarşı mübarizənin aparılmasında ən böyük meyarlardan biridir.”

***Bakıda “Terrorizmin qarşısının alınmasında əməkdaşlığın gücləndirilməsi”
mövzusunda Beynəlxalq konfransda nitqindən
(18 mart 2013-cü il).***

***

“Azərbaycan müəlliminin tarixən xalqımızın intellektual potensialının formalaşdırılmasında böyük xidmətləri vardır. Dilimizin, ədəbiyyatımızın, mədəniyyətimizin və mənəviyyatımızın keşiyində dayanan müəllim daim cəmiyyətimizdə hörmət və ehtiramla əhatə olunmuşdur. Azərbaycanın əldə etdiyi bütün nailiyyətlərin əsasında məhz müəllimin gərgin zəhməti və gündəlik fəaliyyəti durur.”

***Azərbaycan müəllimlərinin XIV qurultayına təbrikindən
(13 dekabr 2013-cü il)***

***

“...ölkəmizin dinamik inkişafı, yeni iş yerlərinin, yeni istehsalat sahələrinin açılması əlbəttə ki, hər kəs üçün imkan yaradır. O insanlar ki, böyük biliklərə malikdirlər, onlar həyatda öz layiqli yerini tuta bilirlər. Ona görə, yaxşı oxumaq həm ölkənin gələcəyinə verilən töhfədir, eyni zamanda, hər bir insan üçün önəmlidir. Yaxşı bilikli insan həyatda yaxşı iş də tapa, yaxşı dolanışiq da qura bilər, həm də öz ölkəsinə, xalqına daha da böyük xidmət göstərmiş olar.”

***Şağın qəsəbəsindəki 124 nömrəli məktəbin yeni binasının açılışında çıxışından
(15 sentyabr 2014-cü il)***

***

“Əgər dünyada inkişaf etmiş ölkələrin keçdiyi yola və əldə etdiyi nailiyyətlərə nəzər yetirsək, görərik ki, uğurlu inkişafın əsas vasitələri enerji sərvətləri, mineral ehtiyatlar, neft və qaz yox, məhz təhsil, elm və texnoloji yeniliklərdir. Yalnız təhsil, bilik və texnologiya bütün bəşəriyyətin aparıcı qüvvəsidir. Bütövlükdə bəşəriyyət innovasiyalardan, müasir texnologiyalardan faydalanır. Buna görə də təhsil Azərbaycanda prioritetlərdən biridir.”

***Gənclər siyasəti üzrə birinci global forumun rəsmi açılış mərasimində nitqindən
(29 oktyabr 2014-cü il)***

***

“Təhsil bilikdir, təhsil gələcəkdir, bizim üçün təhsil müasirləşmə deməkdir. Bizim bəxtimiz gətirib ki, Azərbaycanda savadlılığın səviyyəsi 100 faizə bərabərdir. Hökumətimiz ildə 40 milyon avroya yaxın vəsait xərcləyir ki, bizim gənclər dünyanın aparıcı universitetlərində təhsil alsınlar. Təhsil həm də, radikallaşmadan müdafiədir. Bu da bu regionda yerləşən ölkə üçün çox vacibdir. Radikallaşmadan müdafiə əlbəttə ki, cəmiyyətdə sabitlik və ədalət, habelə onun iqtisadi inkişafı, yoxsulluğun və işsizliyin aradan qaldırılması deməkdir. Çünki radikallar yoxsulluq, işsizlik, sosial və siyasi ədalətsizlikdən istifadə edirlər. Radikallar bu vasitələrdən istifadə edərək gənclərin beyinlərini korlayırlar və özlərinin məqsədlərinə nail olmaq üçün onları öz sıralarına cəlb edirlər.”

***III Qlobal Bakı Forumunun rəsmi açılış mərasimində nitqindən
(28 aprel 2015-ci il)***

***

“Mədəni müxtəliflik və mədəniyyətlərarası dialoqun təşviqinin ən vacib elementlərindən biri əlbəttə ki, təhsildir. Biz təhsilə böyük diqqət yetiririk və fəxr edirik ki, Azərbaycanda savadlılıq 100 faizə bərabərdir. Təhsil gələcəyin, inkişafın yoludur. Elə inkişaf etmiş ölkələr var ki, onlar tərəqqini təbii sərvətlərlə deyil, təhsil, elm və texnologiyaların inkişafı sayəsində təmin ediblər. Eyni zamanda, təhsil ekstremizmə, radikalizmə, fundamentalizmə, terrorçuluğa qarşı təminatdır. Bu, müasir həyatın təhlükəli elementlərinə qarşı sığortadır.”

***III Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunun rəsmi açılış mərasimində nitqindən
(18 may 2015-ci il)***

***

“70 ildə Akademiya böyük və uğurlu yol keçmişdir. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ölkəmizin intellektual potensialının möhkəmlənməsinə çox dəyərli töhfələr vermişdir. Kadr hazırlığı işinə də dəyərli töhfələr vermişdir. Bu gün də Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ölkəmizin ümumi inkişafında fəal rol oynayır, alimlər öz elmi araşdırmalarını apararaq ölkəmizin gələcək inkişaf dinamikasını sürətləndirirlər.”

***AMEA-nın 70 illik yubileyinə həsr olunmuş ümumi yığıncaqda nitqindən
(9 noyabr 2015-ci il)***

***

Mən şadam ki, hazırda müxtəlif ölkələrdə 160-dan çox həftəsonu məktəbi fəaliyyət göstərir. Yəqin ki, biz bu məktəblərin sayını artırmalıyıq və Azərbaycan dövləti bu istiqamətdə öz səylərini davam etdirəcək.

***Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayının açılışındakı nitqdən
(2 iyun 2016-ci il)***

***

İnsan kapitalının əsas mənbəyi təhsildir.

***Bakı Ali Neft Məktəbinin yeni kampusunun açılışındakı nitqdən
(30 aprel 2017-ci il)***

***

“Azərbaycanda savadlılıq təxminən 100 faizə çatıb. Elmin inkişafına böyük diqqət göstərilir. Elmin inkişafı üçün əsaslı işlər görülür, vəsait ayrılır. Elmin İnkişafı Fondu yaradılıb. Azərbaycanda yeni texnologiyalar inkişaf edir. O cümlədən bir neçə il bundan əvvəl Azərbaycan dünyanın o qədər də böyük olmayan kosmik klubuna üzv olub.

Azərbaycanda kosmik sənaye sürətlə inkişaf edir. Çünki hər bir ölkənin gələcəyi elmin, təhsilin səviyyəsindən asılıdır, gələcəkdə daha da böyük dərəcədə asılı olacaqdır. Çünki ölkələrin inkişafını şərtləndirən əsas yeni texnologiyalardır, innovasiyalardır, elmin inkişafıdır, təhsilin səviyyəsidir. Biz bu sahəyə çox böyük diqqət göstəririk. Hesab edirəm ki, Azərbaycanın əldə etdiyi təcrübə bəzi ölkələr üçün maraqlı ola bilər.”

***İSESCO Baş Konfransının XII sessiyasının açılışında çıxışından
(26 noyabr 2015-ci il)***

***

« Bu il 137 modul tipli məktəb tikiləcək. Kəndlərdə 100-dən çox məktəb qazlaşdırılacaq, yüzlərlə məktəbdə təmir işləri aparılacaq. Bakı şəhərində isə 12 məktəb əsaslı təmir ediləcək.»

***Regionların 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramının icrasının
dördüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfransda yekun nitqindən
(29 yanvar 2018-ci il)***

***

“Heydər Əliyev təhsil sahəsinə çox böyük diqqət göstərirdi, hər il böyük müşavirələr keçirirdi. Eyni zamanda, Azərbaycan gənclərinin Sovet İttifaqının aparıcı ali məktəblərində oxuması üçün böyük səylər göstərmişdi və bu, unikal xarakter daşıyırdı. Çünki sovet məkanında buna oxşar təcrübə yox idi. Hər il təqribən 800-ə yaxın Azərbaycan gənci Bakıda imtahanlar verməklə Sovet İttifaqının Moskva, Leningrad və digər böyük şəhərlərindəki aparıcı ali məktəblərinə ezam edilmişdir. Beləliklə, Azərbaycanın gələcəyi üçün güclü kadr potensialı yaradılırdı. Məhz bu kadr potensialı, o cümlədən bu gün ölkəmizin, müstəqil dövlətin uğurlu inkişafını təmin edir. Həmçinin o illərdə yüksək təhsil almış kadrlar bu gün Azərbaycanı ləyaqətlə təmsil edirlər.”

***Bakı Dövlət Universitetinin 100 illik yubileyi münasibətilə mərasimdə nitqindən
(26 noyabr 2019-cu il)***